

Záznam z 13. jednání pracovní komise předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí k lobbingu

konané v pátek dne 15. září 2017 od 9:10 do 10:20 hod.
v budově Úřadu vlády (Strakova akademie), místnost č. 179

Přítomní členové:

Mgr. Radana Kubová, Ph.D., předsedkyně, Oddělení pro koordinaci procesu hodnocení dopadů regulace, Úřad vlády ČR
JUDr. Pavla Belloňová, Ph.D., Ministerstvo spravedlnosti
PaedDr. Ivana Dufková, Transparency International ČR
PhDr. Václav Nekvapil, Ph.D., Asociace Public Affairs Agentur
Ing. Petr Vymětal, Ph.D., Katedra politologie, Vysoká škola ekonomická

Náhradníci:

PhDr. Mgr. Vít Šimral, LL.B. (Hons), Ph.D., Frank Bold za Mgr. Josefa Karlického, Frank Bold

Nepřítomní členové:

PhDr. Radim Bureš, odborná veřejnost
PhDr. Karel Škácha, Nadační fond proti korupci
Mgr. Marcel Wohlgemuth, Ministerstvo vnitra

Hosté:

JUDr. Jiří Kapras, Ministerstvo spravedlnosti
Mgr. Jan Vévoda, Ministerstvo vnitra

Průběh jednání:

1) Zahájení jednání

Předsedkyně komise přivítala přítomné členy i hosty přizvané na jednání, tedy zástupce spolupředkladatelů návrhu věcného záměru zákona o lobbingu z Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti. Jednání zahájila v 9:10. Komise byla prohlášena za usnášeníschopnou. Program byl schválen.

Předsedkyně omluvila nepřítomnost Mgr. Fadrného (vedoucího Oddělení boje s korupcí) a podala aktuální informace o procesu vypořádání připomínek vzešlých z mezirezortního připomínkového řízení. Návrh vypořádání byl rozeslán dotčeným připomínkovým místům.

2) Informace k aktuálnímu stavu prací a výhledu činnosti

Předsedkyně informovala, že dne 19. září proběhne 16. jednání Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí, na němž bude představen návrh věcného záměru zákona o lobbingu. Do konce září pak má být předložen vládě, resp. Legislativní radě vlády a jejím pracovním

komisím. Pracovní komise by se měla do konce roku sejít ještě jednou zhruba po projednání materiálu v Legislativní radě vlády, resp. jejich pracovních komisích, k diskuzi nad jejich připomínkami.

3) Zhodnocení mezirezortního připomínkového řízení k materiálu Věcný záměr zákona o lobbingu a 4) Diskuze nad materiálem Věcný záměr zákona o lobbingu

Předsedkyně shrnula proběhlé mezirezortní připomínkové řízení. Připomínek k materiálu bylo celkem 214, z toho 100 zásadních (viz tabulka, kterou dostali členové pracovní komise k dispozici). V tuto chvíli se očekává reakce připomínkových míst na návrh vypořádání. Čas je omezen, ale cílem je předkládat materiál s co nejmenším počtem rozporů.

Předsedkyně shrnula změny v materiálu, které byly provedeny v souvislosti s připomínkami obdržným v rámci mezirezortního připomínkového řízení:

- Varianty věcného řešení zůstávají, jak byly navrhovány (varianta 1 – nulová, varianta 2 – nelegislativní, varianta 3 – legislativní a nelegislativní opatření, varianta 4 – maximalistická);
- byla by rozšířena povinnost registrace pro všechny profesionální lobbisty a in-house lobbisty – jako variantní řešení nepovinná registrace profesních komor, hospodářských a sociálních partnerů (sociální dialog vyloučen);
- upravena definice lobbingu (systematická nebo organizovaná činnost, vztažena i na nelegislativní materiály s významnými dopady);
- zaměření se na centrální úroveň - vyloučení zahrnutí regionální a lokální úrovně v tuto chvíli;
- reportovací povinnost lobbistů ve čtvrtletní periodicitě;
- pracuje se s variantou, že registr by mohl vést Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí, příslušný by bylo rovněž k šetření přestupků;
- mezi lobbované by nebyli zahrnuti představitelé obecných a krajských samospráv;
- vznik samostatného registru darů v rámci stávajícího registru dle zákona o střetu zájmů a snížení hranice pro přiznávání darů ze strany veřejných funkcionářů (dary v hodnotě od 5 000 Kč) a odstranění započítávání darů do celkové hodnoty 100 000 Kč);
- zůstávají asistenti a poradci členů vlády a parlamentu a zaměstnanci kabinetů členů vlády, ale vyjmutí osob blízkých z úpravy;
- úprava legislativní stopy rozšířena o přestupkovou odpovědnost politiků za neuvádění osob, které se podílely na zpracování nebo připomínkování legislativních návrhů – rovněž by měl řešit Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí;
- legislativní stopa by měla být uváděna v systému e-Legislativy a měla by být součástí obecné části důvodové zprávy k návrhům právních předpisů (zpřesnění, kdo bude mít povinnost údaje do legislativní stopy uvádět);
- představitelé České národní banky a Nejvyššího kontrolního úřadu – zvažuje se jejich případné vyloučení z působnosti zákona (totéž v případě osob působících v čele nezávislých regulačních úřadů jako ERÚ, ČTÚ, ÚOHS), atd.

Předsedkyně vyzvala nejprve zástupce spolugestorů, tedy Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva vnitra, aby se vyjádřili k uvedenému. Zástupci Oddělení boje s korupcí (Mgr. Píčová, Mgr. Vyplél) průběžně připojovali s doplněními či osvětleními některých bodů.

Dr. Belloňová předběžně pozitivně hodnotila provedené změny, které reagují na připomínky uplatněné Ministerstvem spravedlnosti jako zahrnutí profesních komor. Otázkou k diskuzi je zahrnutí členů ČNB, případně regulátorů, obecně a při tvorbě vlastních předpisů, resp. i co

se týče legislativní stopy (nemělo by to ale případně vést ke zbytečnému prodlužování legislativního procesu).

Dr. Šimral a dr. Vymětal nehodnotili příliš pozitivně případné vynětí regulátorů – dochází zde nejvíce k lobbingu. Dr. Šimral podporuje spíše variantu 4, tedy rozšíření i o obce a kraje.

Dr. Kapras vnesl dotaz k periodicitě oznamování darů v rámci plánovaného registru darů.

Dr. Šimral upozornil, zda by nebyl v rozporu případně zavedený pokyn pro lobbované nejednat z neregistrovanými lobbisty pokud by lobbovaní jednali se subjekty, které jsou variantně navrhovány jako nepovinně se registrující.

Dr. Belloňová se dotazovala na mezirezortní připomínkové řízení, zda by byla povinnost lobbistů toto uvádět v rámci pravidelného podávání zpráv. Obdobně se následně diskutovalo působení lobbistů v poradních a pracovních orgánech.

Dr. Nekvapil se dotázal na rozdíl mezi neregistrováním se (dle nově navrhované varianty nepovinné registrace pro určité subjekty) a povinností podávání zpráv (ta se navrhuje i tak zachovat pro dané subjekty). Vyslovil obavy ohledně ne zcela rovných podmínek, které by se tímto pro lobbistický sektor vytvářely. Přílišné výjimky z registrace nepovažuje za žádoucí ani dr. Šimral.

Mgr. Vévoda požádal o upřesnění ohledně in-house lobbistů, kdo konkrétně se bude registrovat – právnická či fyzická osoba.

5) Různé

Další jednání pracovní komise proběhne do konce roku v návaznosti na projednání materiálu pracovními komisemi a Legislativní radou vlády. Termín bude ještě upřesněn se členy pracovní komise.

Zapsala a schválila: Mgr. Radana Kubová, Ph.D.
Zasláno k připomínkám dne 1. 12. 2017
Schváleno dne 11. 12. 2017